

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal
telefon száma 124.

Feladó szerkesztő: Dr. Kiss Pál.
FELELŐS SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA: 63.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Dessewffy-tér 7. szám alatt

Hirdetéseket díjszabás szerinti közlünk

Makó kulturünnepé.

Makó, nov. 9.

A magyar kultúra magasztos ünnepeit ül vasárnap Makón. A dél-magyarországi közművelődési egyesület közgyűlését tartja Makón s ez alkalomból fényes ünnepe lesz itt, ebben a kulturátlan, elmaradott városban a kulturának.

Mi makóiak ezen a szép ünnepen nem tudunk együtt ünnepelni az ünneplőkkel s együtt örvendezni az örvendezőikkel. Látva a kulturának ezt a fényes ünnepét s gazdagságát, eszünkbe jut és élénk tolódik a mi kulturális nagy-nagy szegénységünk. Olyan messze vagyunk mi a kulturától itt Makón, hogy ezt a fényes kulturünnepet akár inkább Jeruzsálemben lehetett volna rendezni, mint Makón, mert mi makóiak a kulturától is épen olyan távol esünk akárcsak Jeruzsálemtől.

Nem akarjuk azonban ezzel azt mondani, hogy ebben a mi kulturális elmaradottságunknak egyedül a város az oka. Része van ebben a Dmke-nak is. Annak a Dmke-nak, mely ma fényes ünnepeit ül ebben a városban.

Nem akarunk ünneprontók lenni. Nem akarunk egy jöttányit sem elvenni abból az érdemből, mely a Dmkét a magyarországi közművelődés terjesztése körül becsületesen megilleti. De amint hogy minden intézménynek vannak kivívásai és hibái, sajnos ez a város kulturális egyesület sem nélkülözi azokat a hibákat, melynek mi makóiak is káros következményeit látjuk.

Tagadhatatlan, hogy a Dmke. Makón munkásgimnáziumot rendez, amelynek azonban szörnyen kevés látogatója akad. A hiba ott van, hogy ezek az előadások exkluzívak, az az jobban mondván, nem tud hozzáférkezni a tömegek gondolatvilágához s nem tudja felkelteni érdeklődését. Manapság a Dmkének elsőrangú kötelessége volna népszerű szociális tanfolyamokat rendezni, melyen a tömegek ugyszólván megtanítatnának arra, hogy a jövőbeni nagy társadalmi átalakulás ne találja őket készületlenül.

A munka és munkáviszonyok alapos ismertetése a termelés s a fogyasztás törvényeiről szóló elő-

adások bizonyára több hallgatót vonzanának, mint a romantikus dráma korszakáról tartott előadások.

Az analfabéta tanfolyamokra is nagyobb súlyt kellene helyezni. Ezt is a nép közé kéne kivinni, mert bizony ma még úgy állunk, hogy magunknak kell felkeresnünk a tanítást akarunk. Az ilyen tanfolyamokat kint a Honvédban, Bukácson s a többi külső periferiákon kéne rendezni.

A nép közé pedig azért kell kivinni ezeket az előadásokat, mert a makói tömegekben, sajnos de úgy van, meggyökeredett a hit a Dmke mai makói vezetőiről, hogy azok nem állanak a demokratikus eszmék talaján.

A Dmke. mai makói osztályáról a tömegek azt hiszik, hogy az a

reakció melegágya. Tegyen róla a Dmke., hogy ez a hit teljesen eloszoljék s a tömegek a Dmké-ben azt lássák, hogy ez az intézmény az ő kulturájukat szolgálja.

Mai kulturünnepén a Dmke. ne feledje egy pillanatra sem, hogy a tömegek kulturáját kell szolgálnia. Minden erejével a liberális s a felekezetiességtől teljesen mentes kultúra zászlaját kell kibontani s ezt kell elől hordoznia. A tömegek, az eddig lebecsült, semmibe sem vett tömegek, lelkesedéssel fogják követni s elfogják azt érni a Dmke, hogy egy-egy ilyen kulturünnepé, mint a mai, nem egy exkluzív társaság diszes gyűlése lesz, hanem a tömegek magasztos ünnepe, melyen szívvel-lélekkel örvendez majd e városnak minden rendű s rangú polgára.

Dráma közelében véres harcok folynak. A bolgár csapatok túlerőben vannak, de remélhetőleg, hogy Dráma hosszabb ideig ellent fog állni. Csataldzsánál a nagy harc küszöbön áll.

A harcias Szerbia.

Illetékes helyről jelentik, hogy Ausztria-Magyarország egy nagyhatalom képviselője utján tudatta a szerb kormányval, hogy a megszállott területeknek csak Prizrendig való birtokbavételét engedi meg, és ha szükségesnek mutatkoznék, kész ez elhatározásának fegyveres erővel is érvényt szerezni. Pasic miniszterelnök azt felelte, hogy Szerbiának utat kell találnia a tengerhez, még akkor is, ha ezt háborúval kellene kikényszerítenie.

A hármas szövetség Szerbia ellen.

A Vossische Zeitung hiteles bécsi forrásból kapta a következő értesítést: Mihály Ugron István osztrák-magyar követ Belgrádban kormánya megbízásából nyomtatékosan kijelentette Pasic miniszterelnöknek, hogy Ausztria-Magyarország nem tűrheti Szerbia terjeszkedését az Adriai-tenger felé, közvetlenül utána a német és az olasz követek is meg fogják jelenni Pasicnál, hogy a hármas-szövetség másik két nagyhatalma nevében tudassák a szerb kormányval, hogy Durazzo és San Giovanni di Medua kikötőkre nem tarthat igényt, a hatalmak nem fogják tűrni, hogy Szerbia azokat birtokba vegye.

Megvalósul Bulgária ábrándja.

Szófiából jelentik: Némely hatalom diplomáciájával szemben itt az a vélemény keredett felül, hogy figyelembe lehet venni a bolgár hadsereg és nép kívánságát, mely abban kulminál, hogy végleges győzelem esetén a bolgárok bevonulhassanak Konstantinápolyba. Ez Bulgáriának hatszáz éves ábrándja.

Szalonikit elfoglalták a görögök.

Szalonikit a görögök, mint azt fentebb is megírtuk a görögök elfoglalták. Mikor a király megkapta a jelentést Szaloniki meghódításáról és különvonatot rendelt hogy odautazzék, még előbb rendeletet irt alá, a melylyel Raktivan igazságügyminisztert Szaloniki kormányzójává nevezte ki.

Törökország végromlása.

A csataldzsai döntő ütközet még folyik.

A harcias Szerbia. — A hármas szövetség Szerbia ellen. — Bulgária ábrándja valóra válik — Szalonikit elfoglalták a görögök.

Borzalmas rémnapiok Konstantinápolyban.

Szaloniki a görögök kezébe került. Akárhogyan állítja is az ottmáni hadvezetőség, hogy Szaloniki bevételé nem nagy fegyvertény, mégis a szövetség balkáni államoknak igen fontos ténye és bizonyítja, hogy a török hadsereg teljesen tehetetlen. Szaloniki nagy kereskedelmi centrum és a kötőváros. Ezer indoka lett volna a mozlimnak, ezt a fontos helyet megtartani és megvédelmezni. Így hát az újabb fegyvertény igen nagy politikai és erkölcsi jelentőséget képvisel. Ennél még sokkal fontosabb Szerbiának terjeszkedési viselkedése és az a diplomáciai konfliktus, mely Szerbia és monarchiánk közt kiélesedett. Egész Európa diplomáciája ugyszólván lélekzetét visszafojtva várja a fej-

ményeket, amelyek ebből sorjádzanak ki. Előre látni a következőmennyeket persze nem lehet.

Véres harcok Csataldzsá körül.

Djra Kovica elfoglalása a törökök lanyha ellentállása mellett történt a szerb tüzéség támogatásával, mely Prizrendből jött segítségül. A montenegróiak csak csekély veszteségeket szenvedtek. A törökök és albánok oldalán nagyobb veszteségek voltak. Bariam Mura és Riza bég török parancsnokok Krasznueze felé menekültek. Vukotits tábornok táborakával Velike-Szecsánban van. Számos albán a montenegrói vezérkarnál önkéntesnek jelentkezett, mire a Bajána folyóhoz küldték őket.

Az Alemdar jelentése szerint

Akar ingyen

Ha igen, könnyen elérheti ha ruhaszükségletét

Gera Mihály versenszabónál

Makó, Megyeház utca 8. szám. — — Kozma-féle ház.)

Elismert legjobb magyar szabóság

szerzi be, aki 100 rendelője között egy finom férfi öltönyt és egy télikabátot sorsol ki teljesen ingyen.

November 3-ikától kezdve minden rendelő, aki legalább 30 koronás rendelést tesz, kap egy Szerencse-szelvényt s amint 100 szelvény ki lesz adva: előzetes közhírretétel után, hatósági ellenőrzés mellett kiorsolja a két - 60-60 K értékű - nyereményt. Ezen kedvezmény dacára árai mesés olcsók: Egy finom férfiöltönyt, felöltőt, télikabátot már 30 kor.-tól, remek völegényi ruhát 40 koronától kezdve készít elegáns szabással a legfinomabban kidolgozva.

Tehát kockázat nincs! A tűrhetetlen drágaság mellett is mesés olcsón szerezheti be ruhaszükségletét és szerencse esetén egy öltönyt vagy télikabátot nyer teljesen ingyen.

egy finom öltönyt vagy télikabátot.

Dus választék a legfinomabb angol és honi szövetekből.

Borzalmas napok Konstantinápolyba.

Konstanza keresztfül rettenetes hírek jönnek Konstantinápolyból. Ugy látszik, már is bekövetkezett az, amitől az első török vereségek óta tartani lehetett a fővárosban felborult minden rend, megkezdődött a keresztények megszárlása és Konstantinápoly egyik városrésze már lángokban áll.

Meggyalázták a magyar cimert Mezőkovácsházán**Öt duhaj legény a sárba vágta s bemocskolta a magyar cimert.**

Hallatlan vakmerőségről értesít bennünket mezőkovácsházai tudósítónk. A magyar nemzet cimérének meggyalázásáról van szó. Annak a cimernek megszenteltelenségéről, melyért vért, küzdött mindenkor a magyar. Annál inkább fájdalmas és szégyenletes dolog ez a mai cimergyalázás, mert színmagyar községben történt, a hol még csak imárgért sem lehet találni egy másnyelvű embert, mint magyart. Ha már mi magunk nem becsüljük meg államiságunk szent jelvényeit, mit várjunk akkor az oláhoktól meg a főbbi túlzó nemzetiségektől. Amde a példás büntetésnek nem szabad elmaradnia. A merénylőket szigorúan meg kell büntetni s olyan példát kell mutatni a bűnösök szigorú megbüntetésével, hogy ország-világ lássa, miszerint a magyar cimert bántatlanul gyalázni s a sárba tiporni nem lehet. A szégyenletes cimergyalázásról tudósításunk egyébként a következő:

Ma reggel Mezőkovácsháza községben a pénzügyőri laktanyán levő magyar cimert az utca melletti árokban találták. Az első pillanatra meglátszott, hogy gonosz kezek műve volt a cimert levétele s árokba dobása, de ami ezután kiderült, azt pirulás nélkül még csak leírni sem lehet. *A magyar cimert a leggyalázatosabb módon be volt rondítva, piszkolva, meggyalázva.* Mindenki elszörnyedt e hallatlanul gaz merénylőt látára. A csendőrség azonnal erélyes nyomozást indított a gaz merénylők kiderítése végett. Egyelőre a nyomozás megfelelő eredménnyel járt. Megállapították, hogy a csunya merénylőt öt duhaj legény segítette el. Az öt duhaj legény egész éjszaka valamelyik kovácsházai kocsmában ivott s éjjel berugott állapotban követték el undok tettüket.

Még a részegség sem menti ezt az undok bűnt s a gaz merénylők bizonyára elfogják venni méltó büntetésüket mihelyt megállapítja a csendőrség a biztos személyazonosság adatokat.

Magyarcsanád határán a csigai vasúti őrház mellett **kilenc és félhold szántóföld** bármily növény alá egy, vagy több évre haszonbérbe kiadó.

Értekezhetni Kecskeméti Károlynénál Makón, 2537. szám. alatt.

A volt csanádpalotai káplán megházasodik.**Ébert András nyilatkozik a papok nőtlenségéről.**

Nagy port vert fel annak idején az a kiméletlen hajszja, melyet a klerikális tábor rendezett Ébert András csanádpalotai segédlelkész ellen, ki emelt fővel s bátran megtagadta az antimodernista eskü letételét.

A bátorszívű pap, nem akarta szabad meggyőződése elé a fekete nemzetköziség kényszerítő fékét tenni. A hajszának az lett a vége, hogy Ébert kilépett a katolikus egyházból s mint hozzánk küldött meghívójából látjuk, unitarius lelkész lett s megházasodik. Házasságával kapcsolatban igen érdekes körlevelet is küldött nekünk, melyben a papi nőtlenség lehetetlenségéről igen érdekes nyilatkozatának részleteit itt közöljük.

Folyó évi november hó 10-én lelkiismeretemre, meggyőződésemre és emberi természetemre hallgatva — törvényes házasságot fogok kötni.

Mellőzöm azon határtalan üldözések szelözetését, amelyekben bőven részem volt.

A Pázmány-egyesület védőirodája akkor, amikor megtagadtam az anti modernista eskü letételét, telekürtölte a világot, hogy nekem a modernizmusoz semmi közöm (nekik van talán?) és tisztán azért tagadtam azt meg, mert meg akarok nőszülni. Minthogy a Pázmány-iroda jóvoltából t. rokonaim és ismerőseimtől is ily irányú támadásban részesültem és minthogy most tényleg megnősülök, helyén valónak talalom, hogy eljárásomat a következőkben röviden megokoljam:

Most unitarius lettem az „Egy Isten” egyházába léptem, ahol nem kell babonát hirdetni, középkori rémreszket valóságként fölitalálni, az Ur Istent egy ostyába bujtatni, stb. . . .

A nőszülésem talán az én privát dolgom volna és még sem az! Hallatlan, hogy egy római katolikus pap nyíltan megmer nőszülni! A Pázmány-egyesület nagyon jól tudja, hogy az ő védenecinek: a római katolikus papoknak igen tekintélyes százaléka titkon megnősült (az asszonyokat és gyermekeket ott dugdossák a parókiaikon!), jól tudja, hogy a másik része a szabadszerolemnél hódol, míg a papság eliteje természetellenes posványban vergődik. *Mutassanak nekem egyetlen egy papot, aki sem nem farizeus, sem nem kreten s aki 30—40 éves koráig megőrizte szüzességét!* Csak egyet kérek s én becsületesem mondom — leszerelék. Nem szándékom paptársaimat támadni, ők a legtöbb esetben szájalomra méltók. Oh mennyi tragédia folyik le papi házban, mennyi elütölt sóhaj takar az a csuha, mily keserves érzés le hazudni saját gyermekét a világ előtt . . . Tudja ezt mindenki, tudják ezt önk is, s mégis engem miért támadnak! Azért mert nyíltan teszem és leendő feleségemnek megszerzem és biztosítom mindazon jogokat, amelyeket a mai társadalom a nőnek, mint feleségnek nyújt.

A törvényes házasságot az én modernista felfogásommal többre becsülöm a szabadszerolemnél és a (enyhén szólva!) fertőnél.

Még csak egyre akarok kitérni. Önök részéről az a vád is ért, hogy ha már ilyen felfogásu vagyok, miért mentem római katolikus papnak? Am feleljenek önk: mikor mentem én római katolikus papnak? Nemde, akkor ugyszólván gyermek-ember voltam még, aki sem az életet, sem önmagát nem ismerte. Az állam egészen jogosan megtiltja, hogy kiskoru egyének anyagi dolgok felett határozzanak, de az Ur Isten állítólagos földi helytartói lelkükre veszik az ilyen fiatal, öntudatlan teremtséktől kicsikarni egy fogadalmat, amellyel örökké bezárják maguk előtt a szabaduláshoz vezető utat.

Hála a Mindenhatónak! nekem sikerült kilépnem a gyermekeipókból. A dajkamesék, a melyek elbódítottak, a rémmesék, amelyekkel ijesztettek, immár odakerültek, ahová játékszereim — a lomtárba. Férfi vagyok és természetadta jogomnál fogva nyíltan és tisztességes férfihoz illel, törvényes feleségemmel veszem magam mellé azt a nőt, akit megismertem és megszerettem!

Ébert András, unitarius lelkész, volt róm. kat. hittanár.

NAPI HIREK**Tájékoztató.**

Naptár Nov. 10. Római kat. F 24 B A. Öör kat. Okt. 28. G 24 Faren. Nap két 6 óra 58 perckor, nyugszik 4 óra 29 perckor.

Időjárás. A budapesti meteorológiai intézetnek Makóra érkezett jelentése szerint a következő időjárás várható: Helyenkint, főleg délen eső és lassu hőemelkedés várható. Sürgönyprognózis: Sok helyütt csapadék később enyhébb Délhőmérséklet: 12 7 Celsius.

Csanádmegye új főispánja. Jakkabfy István csanádmegyei főispán tudvalevőleg még tavaly lemondott állásáról. A csanádi főispánság azóta üresen állt. Mint most az aradi Függelenség hiteles forrásból értesül, Csanádmegye új főispánja Baross Ferenc dr. az aradi járás főszolgabírája lesz. Kinevezése már a közeli napokban meg fog jelenni a hivatalos lapban.

Az ellenzéki nagygyűlés. A parlament ellenzéki pártjai erősen készülnének a jövő szerdán tartandó ellenzéki nagygyűlésre. Az összes pártok elnöksége táviratban szólította fel a pártok tagjait, hogy a szerdai gyűlésen feltétlenül jelenjenek meg s tömeges megjelenésükkel is bizonyítsák azt az egyetértést, mely közöttük minden kérdésben fennáll. A gyűlést valószínűleg a régi országház tanácskozótermében tartják meg. A gyűlés első szónoka Apponyi Albert gróf lesz, aki betérjeszti azt az elabórátumát, melyet tegnap terjesztett az ellenzéknek ugynevezett külügyi albizottság elé. Ez az elabórátum a legfőképpen az általános külügyi helyzettel foglalkozik, de fel fogja ölelni az aktuális belpolitikai kérdéseket is.

Dmke ünnepély Makón. A Dmke makói fiókja ma vasárnap ünnepélyt rendez melynek programja a következő: Dél előtt 9 órakor a Dmke Diákokthonának megtekin-

tése. Dél előtt 10 órakor az igazgatósági ülés a vármegyeház kis tanácstermében. Dél előtt 11 órakor a Dmke közgyűlése Csanádmegye közgyűlési termében. Délután 1 órakor ünnepi lakoma a makói Kaszinó nagy termében.

Meghiusult bizottsági ülés. Talán fölösleges mondani, hogy nem más bizottsági ülés nem sikerült, mint a városi állandó választmányé melyet a polgármester ma délelőtt hívott egybe, hogy a hétfői közgyűlés tárgyai előkészítse. Különben is nem ez az első eset, mikor az állandó választmány tagjai nem jöttek össze. Mintha az állandó választmány tagjai maguk is éreznék, hogy rendezett tanácsu városnál fölösleges intézmény, az állandó választmány, melyet a törvény csak a törvényhatóságok számára ír elő.

A makói őszi vásár. Jövő vasárnap Makón országos vásár lesz. Ez a vásár a legnépesebb, a legforgalmasabb s a legélénkebb szokott lenni. Ha az idő ilyen marad, mint most, akkor igen nagy vásárra van kilátás. A vásárra vonatkozólag a rendőrség következő értesítést teszi közzé. A makói állatvásár november hó 16-án lesz, erre az állatvásárra vérszentes helyről mindenféle állat szabadon felhajtható, természetesen csak a szabályszerűen kiállított marhalevéllel. A kirakodó vásár mához egy hétre 17-én lesz.

Három interpelláció. *Espersit* János dr. ügyvéd városi képviselő a hétfői közgyűlésen három interpellációt is intéz a polgármesterhez. Első interpellációjában azt kérdi *Espersit* János dr., hogy a város által beszerzett villamos árammértő miért nincs használatba véve? Másik interpellációjában azt kérdezi *Espersit* János a polgármestertől, hogy mi az oka annak, hogy ez evben jóval kevesebb Makón a tankötelemek száma, mint az előző években volt. Harmadik interpellációjában azt kérdezi interpelláló a polgármestertől, hogy mi az oka annak, hogy a polgármester nem alkalmazta a városnál a műszaki dijnokot, melynek alkalmazását a közgyűlés két hónappal ezelőtt kimondotta.

A makói kereskedők s az új-évi ajándékok. A makói kereskedők mint már többször megirtuk elhatározták, hogy az új-évi ajándékozás ósdi és a kereskedőkre terhes divatját megszüntetik. E tárgyhaz vasárnap délelőtt ülés leit volna, de közbejött akadályok miatt az ülést elhalasztották november 10-ére. A kereskedők egylete helyiségeiben lesz a gyűlés, melyre ezuton meghivatnak Makó város össze kereskedői. A gyűlés pontos ideje november hó 10-ike vasárnap délután 5 órakor.

Külterületi iskolai gondnokok. Külterületi iskolák anyagi ügyeinek ellátása külterületi gondnokok kinevezését tette szükségessé, mi-ért is az állami iskolai gondnokság mai napon tartott ülésén az igácsi részen levő iskolák gondnokává Székely Károlyt, a rákosi iskolák részére pedig *Proská* Gusztáv tanítót nevezte ki.

Kedvező föld bérlet!

850 hold hosszabb időre őszi vetéssel hozzá tartozó szénával és szalmával együtt eladó.

Értekezhetni lehet
Iritz Miksa
makói lakosal.

— **Eljegyzés.** *Biró Ferenc* Rákóczi utcai lakos a helybeli gazdátársadalom egyik legambiciusabb és legrokonszenvesebb fiatal tagja, eljegyezte *Tóth Mariska* kisasszonyt *Tóth Ferenc* helybeli vendéglős szép és kedves leányát.

— **Lele új orvosa.** Lele község minapában községi orvost választott. A fontos tisztségre *Szathmáry Királyi Béla* dr. nyugalmazott honvédfőtörzsorvos, alezredest választották meg, ki állását e napokban elfoglalja.

— **Névváltoztatás.** Megirtuk már, hogy *Rontó János* makói ember nem volt megelégedve vezeték névvel ezért a belügyminiszternél kérelmezte vezetőnévének *Ratkai*-ra való változtatását. Ma aztán megérkezett a belügyminiszter engedélye a megyéhez mely szerint *Rontó János* vezetőnévének *Ratkai*-ra való változtatását megengedte.

— **Istenítisztelet a reformátusoknál.** Folyó hó 10-én azaz vasárnap Belvároson délelőtt 9 és délután 2 órakor *Nagy Károly* segédlelkész, míg *Ujváros*on ugyanazon időben *Dércy Imre* prédikál.

— **Hova lett a suba?** A tornyai nagy korcsában mulatott *Marzinyán István*. Ugyancsak huzatta a cigányokkal a ropogosnál ropogosabb nótákat, de a cigánynak következetesen elfelejtett fizetni. A cigány egy darabig csak huzta a nótákat, habár rossz kedvvel, de mikor látta, hogy a gazdának eszé ágában sincs fizetni, kilopódzott a korcsmajtón s ellopta a gazda subáját. Ezzel akarta magát kárpótolni egész délutáni muzsikálásáért. A károsult gazda azonban feljelentette a tolvaj cigányt, aki ellen eljárás indult lopásért. A szegény cigány pedig megfogadta, hogy soha többé olyan embernek nem muzsikál, aki az első tányérozásra nem fizet.

— **Talált tárgyak a rendőrségen.** A rendőrségen egy darab gazdátlan serdést őriznek. Jogos tulajdonosa jelentkezhet érte. Elvesztett dolgokról is tetek ma jelentést a rendőrségen. Három darab új kocsit ráfot veszített el valaki. A becsületes megtaláló szolgáltatassa be a rendőrségre.

— **Lemondás.** *Balku István* rendőrkapitányi irnok ma lemondott állásáról és helyét a polgármester ideiglenesen *Tokody Viktorral* töltötte be.

— **Orvosi szolgálat vasárnap.** Vasárnap délután 3 óratól hétfő reggelig a sürgős betegeket dr. *Dózsa Lajos* és *Paku Imre* látják el. Sürgős esetben tehát hozzájuk forduljon a közönség. Vasárnap délelőtt azonban valamennyi orvos rendel.

— **Izzó szenvedély.** A szerelem, a féltékenység mindenre képes. *Henry* szereti feleségét úgy, mint senki. De feleségét hűtlenségéni s ekkor gyilkolni képes. Kétfős gyilkosság kísérletéért börtönbe kerül s ott a rideg börtönágyon félálomban merülve maga előtt látja mindazt, mi vele az idejútásig történt. A börtön levegő már nehéz, már többet is szenvedett, ő a szabadsághoz szokott férfiú, míg álmából felriasztva út a szabadulás órája. De az élet, a sors szeszélye milyen? Midőn újra szerződötték, a szinpadról feleségét a csábítója karján megpillantva, mindenkinek bucsut mond s egy pillanat s ő már nem él! Az *Uránia* szombat és vasárnapi előadásain kerül e

megrendítő eset a vászonra, de nem kisebb hatással lesz a közönségre a műsor többi száma sem. Mindenki egyaránt szórakozhatik, mert a dráma mellett kacaghatunk eleget. Részletes műsort mindenki ingyen kap.

— **Férjhez menne két elegáns megjelenésű vagyonos fiatal ur-hölgy, de férjhez csak azon ur emberek közül fognak választani, akik megfelelő finomságuk és eleganciájukról azzal adnak tanubizonyítást, hogy minél gyakrabban megfordulnak a CSILLAG-drogeriában.**

— **Meghívó.** A makói V-ik kerületi polgári társaság 1912. évi november 17-én vasárnap, saját körhelyiségében, könyvtára javára, egy jóhírű zenekar közreműködése mellett zártkörű táncvigalmat rendez. A meghívók már kiosztattak s ha netán valaki még nem kapott és arra igényt tart, szíveskedjék ez iránt a rendezőséghez fordulni.

— **TÁNCISKOLA A KATH. KÖR-BEN.** A makói kath. kör igazgatója ezúton értesíti a táncanfolyamra beiratkozott növendékeket, hogy a táncanfolyam november hó 19-én, este 8 órakor veszi kezdetét a kath. kör nagytermében. Beiratkozni még mindig lehet.

Szönyegek, paplanok, csipke- és szövettüggönyök.
Szövetek és parketek,
 továbbá ablakredőnyök nagy választékban kaphatók a
Pallagi cégnél.

Mindazon kedves rokonok, jó barátok és ismerősök, kik folyó évi november 6-án megboldogult

SIKET JÓZSEF
 temetése alkalmával megjelenésükkel, vagy másként részvétüket fejezték ki, fogadják a gyászolós család hála köszönetét.

CSILLAG KATALIN.

Eladó járandó.
 Az apátfalvai utfélen az új utász ház háta mögött egy járandó eladó. Értekezni lehet
Makón, Pacsirta-utca 37.
 új szám alatt.

Eladó ház. Honvédban, az orosz temető háta megett a Türr-utcában levő I. szám alatti teljesen újonnan épített öt öles, cseréptető, nagy ereszzel bíró ház,
 kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Azonnal bele lehet költözni.

MEGHÍVÓ.
 A makói Honvédvárosrészi Társaság folyó hó 17-én, azaz vásár vasárnapján, saját könyvtára javára egy jól szervezett zenekar közreműködésével, saját helyiségeiben

TÁNCVIGALMAT
 rendez, melyre ez úton hívja meg a n. é közönséget.

Belépti-díj személyenként 80 fillér.
 Kezdeté este 7 órakor.
 Kifűző ételek és italok házilag lesznek kiszolgálva.
 Felülfizetések köszönettel fogadtnak és hírlapilag lesznek nyugtázva.
 Tisztelettel **VIGH PÁL,** elnök.

Figyelmeztetés!
 Egynehány b. rendelőim kérdésére van szerencsém a b. közönség tudomására hozni, hogy a téli hónapokon át is folyton ...
festek és tisztítok.
 A t. közönség b. támogatását kérve vagyok teljes tisztelettel:

Neumann Gusztáv,
 kolmfestő és vegytisztító.

Regény.
Egy világváros rejtelmei.

4. fejezet. (18)
A köszívü anya.
 A napilapok hasábos hírei nyomán özvegy Pétsy Milyné is megtudta, hogyfiát rablotámadás érte, s hogy az súlyos betegen a kórházban fekszik.
 — Aki korpa közé keveredik, megeszi a disznó, mondta az első pillanatban.
 Az isten verése, a miért akara.

VENDÉGLŐ MEGNYITÁS! Van szerencsém tisztelettel értesíteni a nagyérdemű közönséget, hogy a most újonnan felépült házamban, **Zöldfa-utca végén, az ujjvárosi állomás mellett**

UJJVÁROSI VIGADÓ

cimen vendéglőt nyitottam, ahol a nap bármely szakában hideg és meleg ételek kaphatók. Ugyiszintén kifűző fajborok és saját főzésű szeszes italok. Továbbá utazók részére szobák kaphatók.

A nagyérdemű közönség becses látogatását kéri tisztelettel:

RATKAI JÁNOS.

tom ellenére a koldusok közé ment, amiért megátkozott.

Neki nem volt szüksége arra, hogy az Ujjvárosi bérkaszárnnyának szegényesen butorozott szobáiban lakjék.

A sötétséget a nyomort kereste, ime megtalálta.
 De nem akarok az átokér átokkal fizetni.

Elküldöm hozzá házi orvosomat, lehet a nyomorúság észére térítette bocsánatot kér tőlem és koldus feleségétől elvál.

Ez esetben vissza fogadom.

A dusgazdag özvegy háziasszony elküldte a házimestert orvosáért, Dr. *Korday Arthúrt*, a ki maga is milliomos volt.

— **Édes doktor ur** azt a rossz fiut lebunkozták, mondá az özvegy az orvosnak.

Ez talán használt neki, menjen kérem keresse fel a kórházban és mondja meg neki, hogy vissza hogy vissza fogadom, ha bocsánatot kér tőlem és feleségétől elvál.

— És a nagyságos asszony képes volna magát ennyire megaláztatni? viszozan az orvos ravasz számitással.

Az olyan könnyelmű ember mint Pétsy Dénes, megérdemli sorsát, hadd pusztuljon el a kórházban, jó fiu ugy sem lenne már belőle.

— Tehát nem tanácsolja?
 — Nem.
 — Akkor ne keresse őt fel.

Tökéletesen igaza van orvos urnak.
 Ön elfogulatlan és igazságos ember.

Gazdag és gavallér, nincs oka meggyőződése ellenére beszélni. Szót se többet a kitagadott fiuról.

Az orvos udvariasan hajlongott s néhány hízogó szóval még jobban megerősítette az özvegyet abban, hogy szerencsétlenségbe jutott fiára még csak gondolni sem érdemes.

Este ugy feküdt le az özvegy, mint a kinek a világon semmi gondja sincs.

Ejfélfelé szobaleánya felverte édes álmaiból.

(Folyt. köv.)

ÉRTESITEM a tisztelt KERESKEDŐ, VENDÉGLŐS és ITALMÉRŐ urakat, hogy mindenféle minőségű, közönséges és finom tiszta szeszesmentes pálinkák, valamint **rumok és tea-rumok** és mindenféle **liquórok** legelőnyösebb beszerzési forrás.

Iritz Sámuel özv. cégnél M A K Ó.

Iritz Sámuel özv. cég
ITAL ÁRJEGYZÉKE
különleges TELJESEN TISZTA
szeszmentes pálinkákról:

Valódi kék szilva literenkint	2.— K
Valódi törköly	2.4k "
" 5 éves kajszin barack	3.— "
" 8 " " "	4.— "
" 10 " " "	5.— "
" 5 " " "	3.— "

A valóságért a cég felelősséget vállal.

Házhely eladás.
A soványi munkásházak közt, a temető sarkánál 2 HÁZHELY kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Az egyik telek 151 négyszögöl, a másik pedig 135 négyszögöl; továbbá egy üzletbe alkalmas kétfelnyíló üvegajtó, val és egy kirkathoz való két méter magas és 140 cm. széles berámázott tükrüveg rollóval. Értekezni lehet
Szirkib Istvánnal,
Aradi-utca 2317. szám a. lakossal.

Az „OLLA”
több mint 2000 orvos által legmegbízhatóbbnak van ajánlva.
Olla lerakatok az Olla plakátok által kívának tüntetve.
Ára tucatonként 4, 6, 8. és 10 korona. Kapható: Breuer Zoltán; Sándor Zsigmond és Ember József gyógyszerárában.

„Styria-Universal”
Kötőgépek
megmunkálnak finom és vastagszálú pamutot ugyanazon gépen.
Árjegyzék ingyen. — Részletre is.
Styria-Kötőgépgyár, GRÁZ, III.
Képviselek kerestetnek.

Nincs többé gyomorfájás!
A szabadalmazott
Kakukfűkeserű
házi szer, alig párszori használat után teljesen megszűntet mindenféle — még régi gyomorbajt is. Erősít, élétet. A mámoros állapotot is megszünteti. Kellemes íze miatt, még a nők, sőt a gyermekek is szívesen veszik be. Számtalan hálalratbizonyítja jószágát! Kapható Makón,
Sándor Zsigmond
Szegedi utcai gyógytárában.
Ára: kis üveg 80 fill, nagy üveg 2 korona.
Vigyázzunk a védjegyre, mely a kupakon és dugón áll.

Óvás!
Nem felel meg a valóságnak Kucses Károly cég azon közleménye mintha a Sack Rudolf féle tükrörczél ekék csak ő nála kaphatók, mert ezeket gyári árban belehet szerezni. Glück Lajos gépraktárában is.

Nyomdánkban
egy tanulóleány
fizetéssel azonnal felvétetik.
500 métermázsza szép sárga takarmányrépa olcsó árban eladó
Iritz Sámuel özv. cégnél.

Meglepő ujdonság!
Facimbalom (Xilophon.)
Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani. A facimbalom 15 különböző nagyságban összehangolt fadarabból áll és a mellékelt verőkkel (ugy mint a cimbalom) lesz játszva. Ára verőkkel, tokkal, mesés ajándékkal csak 6 korona
Wagner a „Hangszer-király”
országszerte elismert elsőrendű hangszerárúházában, Budapest, József-körut 15.z Fényképes árjegyzék ingyen. Óvás: Figyeljen a pontos címre

Legjobb asztali borok
és mindennemű különleges borok kis és nagy mértékben
Iritz Sámuel özv. cégnél kapható
Eladó liba.
Meszlényi Sándornak, a Návay Kálmán-féle földön **80 darab** nagy fajta libája van eladó.

Asszonyok s férfiak,
kik más munkára már képtelenek, a
Makói Független Ujság
árusításával pénzt kereshetnek. — Jelentkezzenek a kiadóhivatalban. (Kossuthszoborral szemben.) o o o

Tubarózsa-krém és az arcról kiütést, szeplőt és májtoltot a legbiztosabban elmulaszt. 1 tégely 1 korona. Tubarózsa-hajkenőcs a haj és bajusz növést legjobban elősegíti!
1 tégely 1 korona. — Tubarózsa-hőgyör, 1 korona. — Tubarózsa-szappan, 50 fillér. o o o o o
— Hajregenerátor, az őszülő hajnak visszaadja eredeti színét. — Salofor, kéz- és lábizzadást gyorsan megszüntet. 1 füveg 70 fill. Mindennemű gyógyszer, bel- és külföldi különlegességekből nagy raktár.
TÓTH Kocchillin szőlőmoly és gyümölcs féregirtó anyag, egyszeri permetezéssel a molyt, petéit, álcáit és pilléit, azonkívül a gyümölcsösben garázdálkodó rovarokat és élősdieket tökéletesen elpusztítja! Teljesen ÁRTALMATLAN ugy a növényzetre mint az emberi szervezetre! — Egy adag 400 négyszögöl területű szőlő bepermetezésére elegendő.
Kapható Makón és vidékén egyedül:
JENEI SZÉKELY LAJOS
gyógyszerész »Szent István«-téri gyógyszerárában
MAKÓN. (a róm. kath. templom mellett.)
Raktáron nem levő dolgokat meghozatok!
Telefon-szám: 127 Telefon-szám: 127.

Figyelem! Sokba kerül a mosás annak aki kézzel mos. Főnyereményt csinál és egészségét biztosítja, aki alant cégnél vásárolt mosógépen mos. Minden házban szükséges ez és ezért legalkalmasabb
karácsonyi, ujévi, névnap és nászajándéknak
Vételkötelezettség nélkül mindenkor megtekinthető
HALÁSZ Á., gépraktárában Makón.
Mindenfelé vidékre szállítás.

Nem szabad, dehogyszabad...
stb. kuplékat, népdalokat, katona és cigányzenét élethűen játszva az eredeti „Eufon” tölcsernélküli beszélőgép, mely legújabb dupla kottával csak 40 korona
WÄGNER „Hangszer-király”
nál BUDAPEST, József-körut 15-1.
Használt kottákat becerél. Nagy fényképes árjegyzék ingyen.

Biztos sikert érhet el, aki venni, bérolni, eladni, bérbeadni, bármit ismertté tenni vagy értekesíteni akar
a Makói Független Ujság hirdetési útján.
Rikkancsok felvétetnek a kiadóhivatalban.

Ujdonság! Tündérharangok.
Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani Kovácsolt vasállványon 15 összehangolt ezüstfémcsengővel van ellátva. Erős, szép kivitelen, verőkkel, tokkal, mesés ajándékkal együtt csak 10 korona
Wagner Hangszer-Király
országszerte elismert elsőrendű hangszerárúházában, Budapest, József-körut 15. szám alatt
Óvás: Figyeljünk jól a pontos címre és házszámra.

Nyomatott a „Makói Független Ujság” villanyerőre berendezett műintézetében Makón.

A földrajz tanítása

az elemi népiskola III-osztályában, a paedagogia mai álláspontjának megfelelően, a szabad természet, közvetlen szemléltetés, foglalkoztatás, rajz és alaki munka felhasználásával. Irta:

Egressy Péter.

Miniszeri engedély szám 51872—1911. Ára: I kor. 20 fill. Hozzávaló rajzgyűjtemény I kor. Tankönyvül feladatos füzetek használtak, melyekben az egész évi tananyag nyomtatott rajz és fogalmazási feladatokban össze van gyűjtve. Ára: 40 fill.

Kapható: Gaál László könyvkereskedőnél Makón.

NAGY TOMBOLA-

játék a Korzó-vendéglőben.

E hó 10-én vasárnap este 10 órakor a „Korzó”-vendéglő összes termeiben nagy TOMBOLAJÁTEK lesz. A játékot rendező vendéglős értékesébbnél értékesébb tombola tárgyakat vásárolt s ezek lesznek a nyereménytárgyak.

Táncitanítás felhívás!

Alulírott van szerencsém az igen tisztelt szülők és gyámok b. tudomására hozni, hogy f. évi december hó 1-én

a téli idényre a

táncitanítást

megkezdem. Tanítani fogom úgy a régít mint a legújabb táncokat. S hogy tanítványaim ezeket teljesen elsajátíthassák, a tanítást határidőhöz nem kötöm, addig járhatnak hozzám tanítványaim, míg minden táncot a legkitünőbbben el nem sajátítottak. Miután pedig én a városban már évtizedek óta működöm a n. é. közönség legnagyobb megelégedése és legteljesebb elismerése mellett, ez elég biztosítékot nyújt arra nézve hogy táncintézetemben az illem- és rend legpontosabb betartása mellett folyik a tanítás s így minden szülő bátran reám bízhatja gyermekét. — Tanítom a táncokon kívül az illem, a társaságban levő viselkedés szabályait s a csinos testtartást. Felkérem tehát az igen tisztelt szülőket és gyámokat, hogy gyermekeiket minél előbb beiratni sziveskedjenek. Iratkozni mindenkor lehet lakásomon Gróf Vay-utca 250. hol most is estenkint állandóan folyik a tanítás.

A n. é. közönség pártfogását kérve, maradtam tisztelettel:

Schwarz Miksa,
okl. táncitanító.

LEGUJABB őszi és téli RAGLÁNOK

legdivatosabb posztó és plüss kabátok, mindenfajta szörme boák és muffok a legegyszerűbbtől a legfi-

nomabb kivitelig. Bakfisch és gyermekfelöltők Bluzok, aljak pongyolák és kosztümök nemkülönbben női fehéreneműek dus választékban olcsó szabott árakon kaphatók

Pártos E. és Társa

nagy női felöltők áruházában Makón, Fötér, Otthon-kávéház mellett.

„VARAZSFUVOLA.”

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani. A „Varázsuvola” rendkívül kellemes-20 acél trombitahanggal és 4 erős bőgővel van ellátva. Diszes kivitelben, kotta, füzettel, dalokkal, tokkal, ajándékkal együtt csak 4 korona. Csakis Wágner „Hangszer-Király” országszerte elismert legolcsóbb hangszeráruházában kapható, Budapest, József-körút 15. — Gyorsjavító mőhely. — Kérjen fényképes hangszerárjegyzéket.

Csak ujévig! Ritka alkalom!

Van szerencsém tudatni, hogy társam: Kocsis ur, barátságos megegyezés folytán, kilépett üzletünből s az eddig Kocsis és Skopál cég alatti üzletet ezentul saját cégem alatt egyedül én vezetem.

Ajánlható cikkeim: Villamos csillárok, asztali-, fali-, függőpetróleumlámpák, étkező-, kávé- és teás készletek, mosdó-készletek, alpacka- és diszmu-árak, valamint egyéb itt fel nem sorolt áruimnak eddigi, elismert olcsó árait

mélyen leszállítottam s ujévig mindenki mesés olcsón vásárolhat üzletemben.

Lakodalmi ajándékok eddig nem létezett választékában olcsón. Mivel ezen árszállítás csak ujévig tart, saját érdekében áll mindenkinek, hogy ezen kedvező alkalmat kihasználja.

Szíves támogatást kérve, vagyok kiváló tisztelettel

Makó, Fötér (Böhm-ház).

Skopál Ödön,
üveg- és porcellán kereskedő.

A fogak hófehérségét, tisztaságát, csak úgy érhetjük el, ha állandóan használjuk a kipróbált és jónak bizonyult valódi **Ideál-fogkrémet.** A szájnak és fogaknak kellemetlenségeit és számtalan betegségét megszünteti a KUDAR-féle

antiseptikus és aromatikus fog- és szájviz.

A kéznek finomságát, bársonyszerűségét rövid idő múlva elérhetjük, ha az Ideál-kézfinomítót használjuk!

Az arcon levő pattanásokat, foltokat, eltávolíthatjuk, ha okoszerű kezelés mellett az Ideál-arkenőcsőt használjuk!

Végül az arcnak üdeségét, szépségét, fiatalságát csak úgy érhetjük el, ha

Ideál-krémet, Ideál-tejet, Ideál-tejkrémet, Ideál-poudert, Ideál-szappant

használunk. — Mindezen kiténő készítmények törvényes védjeggyel vannak ellátva — és **KUDAR LAJOS** újvárosi gyógyszerárában szerezhetők be.

Telefon-szám: 68.

Telefon-szám: 68.

Friss must kapható Iritz Samuel özv. cégnél, Makón.

Saját szerkezetű láncoskutak készítése felelősséggel!

Gépek javítását, átalakítását a legmodernebb szerszámok segítségével a legpontosabban és legolcsóbb árban, kedvező fizetési feltételek mellett eszközöl:

Gulácsi János vasipartelege és gazd. gépraktára **Makó,**

Dessewffy-tér 31. szám. (Ludpiac.)

Telefonszám 50. Telefonszám 50.

347. Autogén hegesztés és vágás!

Vízvezetési kelleke és szerelések.

Uj kocsik nagy rakára és készítése

Ujdonság!

Fényképes hangszerárjegyzék ingyen. — Óvás! Figyelem a pontos címre és házszámra

Csodaréztrombita!

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta bármilyen notát játszani. A „Csodaréztrombita” rendkívül erős, vastag sárgarézből van készítve, könnyen fújható, 45 cm. hosszú, szép tartós billentyűkkel ellátva. Ára tokkal, iskolával és egy hasznos ajándékkal csak 6 kor.

Wágner „Hangszer Király”

országszerte elismert elsőrendű hangszeráruháza, Budapest, József-körút.

SÁNDOR ZSIGMOND

»Isteni gondviselés« gyógyszertára

MAKÓN, Szegedi-utca.

„Sándor-féle Ibolya-crém.“ Főülmulthatatlan szer az arc és kéz ápolására. Pár napi használat után a bőrt oly meglepően szépé változtatja, hogy ennek hatását mindenki csodálja. Eltávolít az arcról mindennemű pattanást, bőrtkát, szeplőt, májfoltot és a bőrnek fehér és üde színt kölcsönöz. Ára: 1 kor.

„Sándor-féle Ibolya-szappan.“ Teljesen lugmentes, semminemű maró anyagot nem tartalmaz és kitűnő illatu. Az Ibolya-crém hatását tetemesen elősegíti. Ára: 70 fill.

„Sándor-féle Ibolya-pouder.“ A legjobb és legártalmatlanabb ápoló szer. Ára: 1 kor.

„Sándor-féle Ibolya-mosdóvíz.“ Ára: 1 kor.

„Sándor-féle szájviz.“ Meggátolja a fogak lazulását és fogkő képződést, üdítőleg hat a szájzire, eltávolítja az étel és az odvas fogak által okozott szájszagot. Ára: kis üveg 80 fill., nagyobb üveg 1 kor. 40 fill.

„Sándor-féle hajszesz.“ Kitűnő összetételénél fogva megszünteti a korpaképződést, hajhullást, megóvjaa a haját mindenféle betegségtől és a hajgyökereket megerősíti. Egy üveg ára 1 kor. 20 fill.

Raktáron tartom az összes gyógy- és pipere különlegességeket, különböző gyógyborokat, az összes kötszereket, betegápolási cikkeket. Francia illatszerek és az összes drogéria cikkek kaphatók.

„Cimexin“ poloskairtó, nagy üveg 2 kor., próba-üveg 60 fill., hozzávaló fecskendő 40 fill.

Megérkezett!

500 drb. lendamaszt abrosz, ára	3, 6, 8, 10 korona.
200 drb. lendamaszt mlyő, ára	90 fillér.
Férfi ingek, fehér és színes	1'50, 2, 3 korona.
Gallérok darabja	20 fillér.
Arcfátyol métere	20 "
Himzések métere	15, 20, 30 "
Női keztyűk párja	30 "
Valódi francia selyem batiszt	50, 70, 80 "
Angol mosó zefírek	70, 80, 90 "
Remek női ruhaszövetek	60 fillértől 5 koronáig.
Férfi ruhaszövetek	3 koronától 6 koronáig.
500 tucat vászonsebkendő, melynek ára 5 korona volt, tucatja 2'30 korona. — Valamint a még itt felnem sorolt különböző cikkek rendkívüli olcsó árban.	

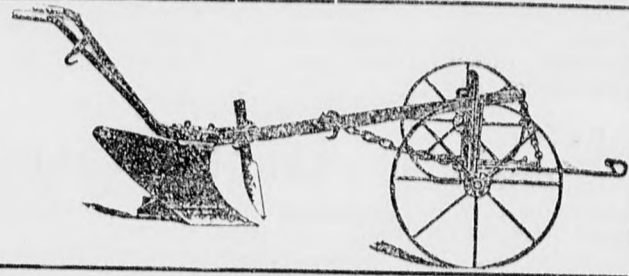
ALKALMI ÁRUHÁZ Kossuth-szoborral szemben.

A hölgyközönség figyelmébe!

Őszi és téli divat újdonságok, női és leány felöltők, bársony és plüss kabátok, szőrmével bélelt rövid és hosszú kabátok, kész **kosztüm** különlegességek, elegáns utcai és fogadó ponyolák, női aljak, bluzok, alsók, szőrme boák és muffok, leány ruhák, női és gyermek fem **MAKÓ.** hárneműek **FÖTÉR.**

Király Lajos áruházában

legjutányosabban szerezhetők be.

Telefon-
szám:
126.

ÉRTESETÉS!

Van szerencsém a t. gazdaközönség b. tudomására hozni, hogy **gazdasági gépraktáramat**

a legújabb gazdasági gépekkel kibővítettem. Az őszi szántáshoz 1 teljes waggonrakomány hirneves Bächer-féle tüköracél kormány-nyal ellátott — mindenféle nagyságban — **ekét** szereztem be, ezen ekék kiválósága abban rejlik, hogy bárminő nedves földben is nem ragadnak és igen csekély vonóerőt igényelnek, bárkinek is próbaszántásra rendelkezésére bocsájtom. Továbbá raktáron tartok mindennemű **fogas és láncos boronákat, 6-8 és több vasu 428 kultivátorokat, tárcsás boronákat,**

szecs kavág, répavágó, kukorica morzsolókat, és elsőrendű Ringeisen-féle tizedes mérlegeket.

Különös figyelmébe ajánlom a t. gazdaközönségnek a világhírű **Melichár-féle Unikum-Drill sorvető Imperátor műtrágya és magvető gépeket,**

melyek miután sorba vetnek és sorba trágyáznak, utolérhetetlen tökéletességükkel fogva ez ideig páratlanul állanak e téren és már is nagy kereslet. **Ujdonság!** Raktáron tartom az eddig még nek ürvendenek. **Ujdonság!** nem ismert és kitűnően bevált

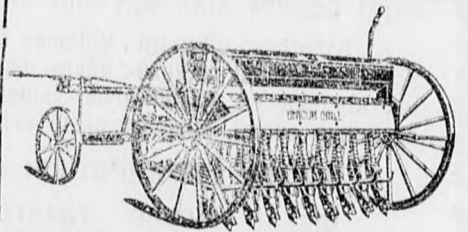
Johnston-féle kukoricaszár aratógépet.

Ennek előnyös és könnyű munkaképességét, valamint kezelését raktáramban bemutatom. Végül mindenféle gépek azonnali javítását — a leghatékabban elvállalom és jóáállítás mellett teljesítem. — **LEGÚJABB!** Léghűtéses (vizhűtés nélküli) **MOTOR,** egyszerre ü, veszély nélküli, bárki által könnyen kezelhető.

A t. gazdaközönség becses pártfogását kérve továbbra is — tisztelettel:

Lipták Béla

mezőgazdasági gépraktára és javító műhelye Makó, Szt. János-tér 20. sz.

CSILLAG DROGERIA

gyógyáru üzlet MAKÓ. Kasznár-lak.

Raktára:

Kötszerek és sebészeti eszközöknek. — Francia illatszerek eredeti üvegekben és kimérve.

Háztartási cikkek. Szájvizek. Hajápolási és hajfestő szerek. Fogápoló szerek. Gummi különlegességek. Csillag-crém 1 korona, szappan 70 fillér, pouder 1 korona. — Szappanok. Pouderrek. Thea. Összes pipere szerek. Fésű, kefe, nagy választékban.

Valodi Kölni-viz főraktára.

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség éskiadóhivatal
telefon száma 124.Felelős szerkesztő: Dr. Kiss Pál.
FELELŐS SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA: 63.Szerkesztőség és kiadóhivatal
Desséwffy-tér 7. szám alatt

Hirdetéseket díjszabás szerint 'közönk

Ugron nagykövetre rálöttek Belgrádban!

A magyar katonákat háboruba viszik. Ferenc Ferdinánd trónörökös Budapestre jött, hogy a koronatanácson, mely most folyik a budai várpalotában, résztvegyen. A magyar hadsereg mozgósítása már csak órák kérdése. Európai bonyodalom előtt állunk. A szerbek rakoncátlansága.

- A Makói Független Újság telefon értesítései. -

Makó, nov. 11.

A Balkán bonyodalom, mint az előre látható volt, a nagyhatalmak beavatkozását tette szükségessé. Mi sem természetesebb, hogy a mi monarchiánk az első, amelynek érdekei megóvása végett a Balkán államok tulkapásai miatt fegyverbe kell lépnie.

E szomorú körülmény különben katonai körökben már hetek óta ismerős volt és a kaszárnyák falain belül már napokkal ezelőtt megtettek minden előkészületet a minden pereben bekövetkező mozgósításra.

Az apró Balkán államok közül, igényeinek megszábasában, féktelen követeléseiben terjeszkedési vágyaiban legkövetelőbb és legvakmerőbb volt az Oroszország által titokban támogatott Szerbia.

Vágyainak netovábbja, mit az eddigi hadiszerenese is fokozott, nem más, mint előre nyomulni az Adrai tengerig és elfoglalni Durazzót.

A kis vakmerő állam e szándékát mindenáron beakarja váltani és megkezdte előre nyomulását Avtovac felé. A féktelen terjeszkedéssel szemben eddigelé a monarchia nem tett egyebet, mint megerősítette tisztán magyar katonákkal a határszéli kirendeltségeket. Egyes ezredekben már napok óta viszik a vonatok a magyar katonákat. Szerajevóban, Trebinjében már is óriási haderő áll harera, támadásra készen.

Szerbia féktelensége ma hágott tetőpontjára. Az állapotok annyira elmérgesedtek, hogy a szerbek nem tisztelik a követségi intézményt, mert tömegesen vonultak a követségi palota elé, melyre lövöldözni kezdtek és a menekülni akaró Ugron nagykövetre is rálöttek. Ilyen körülmények között a monarchia beavatkozása elkerülhetetlen. A háboru kitörése pillanatok kérdése.

Rálöttek a nagykövetre.

A szerb fékevesztett tömeg már napok óta ellenséges magatartást tanusít az osztrák magyar monarchia minden intézkedésével szemben. Tegnap lármás tömegek vették körül Belgrádban a követségi palotát. Ma reggel pedig háromszor akkora elvadult tömeg csoportosult a községi palota előtt, mint eddig és előbb kövekkel dobáltak, majd lövöldözni kezdtek. Ugron nagykövet menekülni volt kénytelen és két lövés feje mellett süvített el.

Zimony, nov. 11.

Zimonyból megcáfolják a hirt, mintha a nagykövetre rálöttek volna, de az állapotokat fenyegetőnek tartják.

A trónörökös Budapesten.

Ferenc Ferdinánd trónörökös ma reggel teljes katonai irodájával váratlanul Budapestre érkezett és egyenesen a kirá-

lyi várpalotába hajtattott, hol a magasabb katonai méltóságok bevonásával a király elnöklete alatt most folyik a korona tanács, mely még ma dönt a háboru kezdetében. Politikai és katonai körökben megvannak győződve, hogy még a mai nap folyamán megjeleni a mozgósítási parancs.

A sobranje elnöke Budapesten.

A sobranje elnöke tegnap Budapesten járt és hosszas tárgyalást Berchtold miniszterrel, melynek azt tulajdonítják, hogy a háboru kitörése küszöbön van.

Háboru és a börze.

A kitörő félben levő háboru nagy pánikot idézett elő a pesti börzén. Az értékek ára óriási módon esett. Némelyik egyszerre 10 kor. val is. A terményárak rohamosan emelkedtek, főleg a zaé, mely néhány perc alatt 60 fillérrel emelkedett.